

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 5Csp/78/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8323202139
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Hrehová
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2023:8323202139.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudkyňou JUDr. Annou Hrehovou v spore žalobcu: spoločnosť UBC 2020, k.s., so sídlom Zelinárska 6, 821 08 Bratislava, IČO: 53 151 135, ako správca úpadcu: Silverside, a.s., so sídlom Plynárenská 7/B, 821 09 Bratislava - Ružinov, IČO: 50 052 560, zastúpený advokátskou spoločnosťou: VIVID LEGAL, s.r.o., so sídlom Plynárenská 7/A, 821 09 Bratislava - Ružinov, IČO: 36 807 915, proti žalovaným: 1./ A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C. XXX/X, XXX XX D. E. F., 2./ G. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C. XXX/X, XXX XX D. E. F., v konaní o zaplatenie 2320,42 Eur s prísl., takto

rozhodol:

I. Žalovaní v 1. rade a v 2. rade s ú p o v i n n í zaplatiť žalobcovi spoločne a nerozdielne sumu vo výške 1584,48 Eur spolu so sumou 249,60 Eur a úrokmi z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 52,90 Eur od 21.8.2022 do 21.08.2023, s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 2,90 Eur od 21.8.2023 do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 62,13 Eur od 21.09.2022 do zaplatenia a úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 1.538,65 do 01.10.2022 do zaplatenia a to všetko v pravidelných mesačných splátkach vo výške 50,- Eur, vždy do 20. dňa v príslušnom kalendárnom mesiaci, prvýkrát počnúc mesiacom nasledujúcim po mesiaci, v ktorom nadobudne tento rozsudok právoplatnosť pod hrozbou straty výhody splátok s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

II. V prevyšujúcej časti súd žalobu z a m i e t a.

III. Žalobca má nárok na náhradu trov konania voči žalovaným v rozsahu 36%, o výške ktorých rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia súdny úradník samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa podanou žalobou domáhal, aby súd zaviazal žalovaných na zaplatenie istiny vo výške 2320,42 Eur ako aj istiny vo výške 402,09 Eur, kapitalizovanú sumu zmluvných úrokov vo výške 869,45 Eur, kapitalizovanú sumu zmluvnej pokuty vo výške 368,14 Eur ako aj zákonný úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 2698,43 Eur od 1.10.2022 do zaplatenia ako aj úrokov z omeškania vo výške 5% ročne zo súm omeškaných splátok úveru a úroky z omeškania vo výške 5% ročne zo súm omeškaných mesačných nákladov spojených s poistením a zároveň žalobca žiadal priznať aj nárok na náhradu trov konania.

2. Žalobca žalobu odôvodnil tým, že poskytol žalovaným úver vo výške 3000,- Eur, ktorí sa žalovaní zaviazali uhrádzať v pravidelných mesačných splátkach po 77,34 Eur, pričom zmluvné strany sa dohodli na zmluvných úrokoch vo výške 18,71% ročne. Žalovaní dňa 12.9.2019 uzatvorili so žalobcom aj zmluvu o zabezpečení poistenia schopnosti splácať úver č.XXXXXXXXXX, pričom uzatvorenie tejto zmluvy bolo dobrovoľné a nebolo podmienkou poskytnutia úveru dlžníkovi, ani nebolo podmienkou uzatvorenia zmluvy. V zmysle predmetnej zmluvy sa žalovaní zaviazali splácať mesačné náklady,

spojené s poistením, vyplývajúcim zo zmluvy o zabezpečení poistenia vo výške 9,60 Eur mesačne a to s pravidelnou mesačnou splátkou úveru. Žalovaní sa dostali so splácaním úveru ako aj so splácaním mesačných nákladov, spojených s poistením do omeškania. Žalobca upomienkou č. 1 zo dňa 27.6.2021 vyzval žalovaných na zaplatenie dlžnej mesačnej splátky úveru ako aj úhradu nákladov za vystavenie upomienok v zmysle Sadzobníka poplatkov a súčasne upozornil žalovaných, že si uplatňuje aj zmluvné a zákonné nároky spojené s omeškáním, t.j. zmluvnú pokutu a úrok z omeškania. Žalobca taktiež poukázal na ustanovenie § 46 ods.1 ZKR, v zmysle ktorého došlo k zosplatneniu zvyšku úveru od 30.9.2022. Žalobca taktiež poukázal na to, že z dôvodu, že žalovaní sa omeškali s úhradou splátok úveru, žalobcovi vznikol nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 10% ročne z dlžnej sumy nezaplatenie splátky úveru od 1.dňa omeškania podľa IX. Zmluvy ako aj právo na zaplatenie zákonného úroku z omeškania vo výške 5% ročne z dlžnej sumy nezaplatenej splátky úveru od 1.dňa omeškania podľa čl. II zmluvy ako aj právo na zaplatenie zákonného úroku z omeškania vo výške 5% ročne z dlžnej sumy zosplatneného úveru od prvého dňa omeškania a taktiež aj právo na zákonný úrok z omeškania vo výške 5% ročne z dlžnej sumy neuhradených súm mesačných nákladov spojených s poistením a to od prvého dňa omeškania. Žalobca v predmetnej žalobe podal aj bližšie vysvetlenie čo sa týka ním uplatnených súm. K žalobe žalobca pripojil kópiu uznesenia o vyhlásení konkurzu na majetok žalobcu, uverejnené v OV SR č. 187/2022 z 29.9.2022, uznesenie o ustanovení správcu úpadcu, zverejnené v OV SR č. 85/2023 z 4.5.2023, zmluvu o úvere, zmluvu o zabezpečení poistenia, splátkový kalendár k zmluve o zabezpečení poistenia, sadzobník poplatkov, upomienku č. 1 zo dňa 27.6.2021 s doručenkami pre žalovaných, prehľad platieb žalovaných.

3. Žalovaní sa k podanej žalobe v súdom stanovenej lehote nevyjadrili, napriek tomu, že im bola riadne doručená.

4. Na pojednávaní dňa 2.10.2023 žalobca zotrval na svojej žalobe a skutočnostiach, uvedených v jeho písomných podaniach, v celom rozsahu. Žalovaní na pojednávaní uviedli, že skutočnosti, ktoré sú uvedené v platobnej disciplíne nespochybňujú. Poukázali však na to, že v auguste 2023 uhradili žalobcovi sumu 50,- Eur, čo preukázali aj výpisom z internetbankingu. Žalobca uvedenú skutočnosť nespochybnil. Vo vzťahu k majetkovým pomerom žalovaný uviedli, že príjem žalovanej v 1.rade je 640,- Eur v čistom a príjem žalovaného v 2.rade je vo výške 680,- Eur v čistom. Čo sa týka ich výdavkov k týmto uviedli, že výdavky na elektrinu tvoria 100,- Eur mesačne, 50,- Eur platia za vodu, 50,- Eur za plyn a taktiež kúria aj drevom, pričom za 10m³ dreva je potrebné zaplatiť 450,- Eur. Poukazujú aj na to, že majú 4 školopovinné deti, s čím sú spojené ďalšie výdavky. Čo sa týka výšky splátky, ktorú sú schopní žalobcovi uhrádzať, tak uvádzajú, že sú schopní platiť 50,- Eur mesačne. Žalobca na otázku súdu, či žiada o doplnenie dokazovania čo sa týka majetkových pomerov žalovaných uviedol, že poukazujúc na to, že žalovaní majú 4 školopovinné deti, výšku splátky ponecháva na zvážení súdu a nemá žiadne ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania a žalovanými uvádzané skutočnosti nespochybňuje.

5. Súd vykonal vo veci dokazovania a to oboznámením sa s predloženými listinnými dokladmi a to uznesením Okresného súdu Bratislava I sp.zn. 31K/25/2022 o vyhlásení konkurzu na majetok žalobcu zo dňa 22.9.2022, uverejnenom v Obchodnom vestníku SR č. 187/2022 z 29.9.2022, uznesením o ustanovení správcu úpadcu, uverejnenom v Obchodnom vestníku SR SR č. 85/2023 z 4.5.2023, zmluvou o spotrebiteľskom úvere zo dňa 12.9.2019, sadzobníkom poplatkov pre fyzické osoby- spotrebiteľov, aktuálnym predpisom splátok úveru ku zmluve o spotrebiteľskom úvere zo dňa 12.9.2019, zmluvou o zabezpečení poistenia schopnosti splácať úver č. XXX XXX XXX, platobnou disciplínou k zmluve o spotrebiteľskom úvere č. XXX XXX XXX zo dňa 15.5.2023, upomienkou č. 1 zo dňa 27.6.2021 s doručenkami pre žalovaných, dokladmi o skúmaní bonity a to pracovnými zmluvami a výplatnými páskami žalovaných v 1. a 2.rade, výpismi z účtu žalovaných, výsledkami lustrácie žalovaných v registri úverov a CIF registri ako aj výsluchmi strán sporu na pojednávaní dňa 2.10.2023, pričom zistil nasledovný skutkový stav:

6. Žalovaní ako dlžníci uzatvorili s úpadcom, t.j. so spoločnosťou Silverside, a.s., ako veriteľom, zmluvu o spotrebiteľskom úvere dňa 12.9.2019, na základe ktorej sa veriteľ zaviazal poskytnúť dlžníkom bezúčelový spotrebiteľský úver bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet dlžníkov. Veriteľ poskytol dlžníkom úver vo výške 3000,- Eur. Tieto finančné prostriedky boli dlžníkom vyplatené dňa 12.9.2023. Zmluvné strany si dohodli, že uvedené prostriedky budú žalovanými uhradené v 60-tich mesačných splátkach po 77,34 Eur, pričom splatnosť jednotlivých splátok nastala k 20.dňu v mesiaci s tým, že prvá splátka sa stala splatnou dňa 20.10.2019 a termín konečnej splatnosti

spotrebiteľského úveru bol dohodnutý na 20.9.2024. Dlžníci sa zaviazali veriteľovi uhradiť celkovú sumu 4640,40 Eur, pričom dohodnutá úroková sadzba bola vo výške 18,71% ročne, RPMN vo výške 20,16% pri priemernej RPMN vo výške 11,92% a odplata bola vo výške 18,71 Eur. V čl. XIV predmetnej zmluvy bol dohodnutý splátkový kalendár, kde bolo označenie čísla pravidelnej splátky, dátum splatnosti, výška splátky a časť, z tejto splátky, ktorá bola určená na splatenie istiny úveru a časť, ktorá bola určená na splatenie úroku. Podľa čl. IX. bod 1 Zmluvy, ak sa dlžník dostane do omeškania so splácaním pravidelných splátok alebo ich časti podľa tejto zmluvy, veriteľ má právo požadovať okrem omeškaných pravidelných splátok zaplataenie zmluvnej pokuty vo výške 12% p.a. z dlžnej sumy od prvého dňa omeškania. Podľa čl. IX. bod 4 Zmluvy, v prípade omeškania dlžníka s úhradou zosplatených záväzkov má veriteľ právo požadovať zaplataenie zmluvnej pokuty vo výške 12% p.a. z dlžnej sumy od prvého dňa omeškania.

7. Dňa 12.9.2019 žalovaní so spoločnosťou Silverside, a.s. uzatvorili aj zmluvu o zabezpečení poistenia schopnosti splácať úver, v zmysle ktorej spoločnosť Silverside, a.s. ako poisťník mala zabezpečiť pre žalovaných poistenie schopnosti splácať úver v rozsahu komplexného súboru poistenia, ktoré zahŕňalo poistenie smrti, poistenie invalidity, poistenie pracovnej neschopnosti a poistenie straty zamestnania a následnej nezamestnanosti. Náklady spojené s poisteným boli dohodnuté vo výške 0,32% z istiny poskytnutého úveru za každé poisťné obdobie, t.j. mesačné náklady spojené s poistením boli vo výške 9,60 Eur. Z platobnej disciplíny k zmluve o spotrebiteľskom úvere č. XXX XXXXXX zo dňa 15.5.2023 je zrejmé, že žalovaní do podania žaloby, uhradili úpadcovi celkovo sumu 1691,92 Eur. Po tomto dni žalovaní uhradili žalobcovi ešte sumu 50,- Eur, čo preukázali výpisom z internetbankingu na pojednávaní, pričom žalobca túto skutočnosť nespochybnil. Dňa 29.9.2022 bol na majetok úpadcu spoločnosti Silverside, s.r.o. vyhlásený konkurz, v dôsledku čoho podľa § 46 zákona o konkurze a reštrukturalizácii nesplatené pohľadávky úpadcu, ktoré vznikli pred vyhlásením konkurzu a ktoré sa týkajú majetku podliehajúceho konkurzu, sa od vyhlásenia konkurzu až do zrušenia konkurzu považujú za splatené, ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Upomienkou č.1 zo dňa 27.06.2021 spoločnosť Silverside, a.s. oznámila žalovaným, že dňa 20.6.2021 im uplynul dátum splatnosti mesačnej splátky poskytnutého úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX vo výške 90,57. Poukazujúc aj na zmluvy o zabezpečení poistenia úpadca vyzval žalovaných na úhradu dlžnej sumy vo výške 96,57 Eur na niektorý z účtov, ktorých čísla uviedol v predmetnej upomienke. Celková výška dlžnej sumy, na ktorú žalovaní vyzval pozostávala z mesačnej splátky spotrebiteľského úveru so zohľadnením nákladov na poistenie v sume 90,57 Eur, poplatkov za listovú upomienku 2 x 3,- Eura podľa platného Sadzobníka poplatkov. Úpadca taktiež žalovaných upozornil, že od omeškania s úhradou mesačnej splátky v predpísanom termíne splatnosti si bude uplatňovať aj zmluvné a zákonné nároky spojené s omeškaním a to zmluvnú pokutu a úrok z omeškania. Predmetná upomienka bola žalovanej v 1.rade doručená dňa 1.7.2021 a žalovanému v 2.rade dňa 1.7.2021.

9. Na výzvu súdu, žalobca preukázal súdu, že veriteľ v čase poskytnutia úveru skúmal bonitu žalovaných, pričom z predložených listinných dokladov a to pracovných zmlúv ako aj výplatných pásov žalovaných je zrejmé, že ich príjmy v čase poskytnutia úveru predstavovali v súhrne takmer 1000,- Eur, pričom z lustrácie v registri CRIF je zrejmé, že žalovaní v tom čase splácali 2 úvery a to v celkovej súhrnej výške 40,- Eur.

10. Podľa § 261 ods. 6, písm. d) zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka platného a účinného v rozhodnom období (ďalej len „Obchodný zákonník“), touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy zo zmluvy o predaji podniku alebo jeho častí (§ 476), zmluvy o úvere (§ 497), zmluvy o kontrolnej činnosti (§ 591), zasielateľskej zmluvy (§ 601), zmluvy o prevádzke dopravného prostriedku (§ 638), zmluvy o tichom spoločenstve (§ 673), zmluvy o otvorení akreditívu (§ 682), zmluvy o inkase (§ 692), zmluvy o bankovom uložení veci (§ 700), zmluvy o bežnom účte (§ 708) a zmluvy o vkladovom účte (§ 716).

11. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

12. Podľa § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka, od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

13. Podľa § 503 ods. 2 Obchodného zákonníka, ak sa poskytnuté peňažné prostriedky majú vrátiť v splátkach, sú v deň splatnosti každej splátky splatné aj úroky z tejto splátky.

14. Podľa § 504 Obchodného zákonníka, dlžník je povinný vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky v dojednanej lehote, inak do jedného mesiaca odo dňa, keď ho o ich vrátenie veriteľ požiadal.

15. Podľa § 506 Obchodného zákonníka, ak je dlžník v omeškaní s vrátením viac než dvoch splátok alebo jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace, je veriteľ oprávnený od zmluvy odstúpiť a požadovať, aby dlžník vrátil dlžnú sumu s úrokmi.

16. Podľa § 1 ods. 2 , prvá veta, zákona NR SR č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere, t.j. ku dňu 12.9.2019 (ďalej len „zákon č.129/2010 Z.z.“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

17. Podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z., veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

18. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov účinného od 1.11.2008 (ďalej len „zákon o ochrane spotrebiteľa“) každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

19. Podľa § 3 ods. 1. zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka, účinného 12.9.2019 (ďalej len „Občiansky zákonník“), výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

20. Podľa § 3 ods. 2 Občianskeho zákonníka, fyzické a právnické osoby, štátne orgány a orgány miestnej samosprávy dbajú o to, aby nedochádzalo k ohrozovaniu a porušovaniu práv z občianskoprávných vzťahov a aby sa prípadné rozpory medzi účastníkmi odstránili predovšetkým ich dohodou.

21. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

22. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

23. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

24. Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

25. Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

26. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

27. Podľa § 53 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

28. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

29. Podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata prevyšovať najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať. Odplatu, podrobnosti o stanovení odplaty, kritériách jej stanovenia a najvyššiu prípustnú výšku odplaty ustanovuje vykonávací predpis.

30. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

31. Podľa § 53a ods.1 Občianskeho zákonníka, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

32. Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

33. Podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak dlžník ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

34. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

35. Podľa § 3 ods. 1 a 2 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka účinného od 1.2.2013, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov

vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

36. Vyššie ustálený skutkový stav súd nasledovne právne posúdil:

37. Na základe vykonaného dokazovania má súd za preukázané, že medzi úpadcom ako veriteľom (dodávateľom) a žalovanými ako dlžníkmi (spotrebiteľmi) došlo k uzatvoreniu zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 2 písm. d) zákona č. 129/2010 Z.z., nakoľko veriteľ dočasne poskytol žalovaným finančné prostriedky vo výške 3000,- Eur vo forme úveru a žalovaní sa zaviazali uhradiť úpadcovi sumu 4640,40 Eur v 60-ich mesačných splátkach po 77,34 Eur s tým, že prvá splátka sa stane splatnou k 20.10.2019. Medzi zmluvnými stranami bola dohodnutá RPMN vo výške 20,16 %, ročná úroková sadzba vo výške 18,71%. Taktiež medzi stranami sporu došlo k dohode o zabezpečení poistenia, pričom žalovaní sa zaviazali uhrádzať mesačne sumu 9,60 Eur.

38. Tunajší súd posúdil predmetnú zmluvu ako spotrebiteľskú v zmysle § 52 ods.1 Občianskeho zákonníka v spojení s § 1 ods. 2 a § 2 písm. d) zákona č. 129/2010 Z.z., keďže úpadca pri dojednaní zmluvy o spotrebiteľskom úvere vystupoval v pozícii dodávateľa, ktorý ako právnická osoba poskytol spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti, pričom žalovaní ako fyzické osoby pri dojednaní predmetného zmluvného vzťahu vystupovali v postavení spotrebiteľov, t.j. nekonali v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania. Súd preskúmal žalobcom predloženú zmluvu o spotrebiteľskom úvere, či táto obsahuje všetky zákonom požadované náležitosti podľa § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z., pričom dospel k záveru, že táto obsahuje všetky náležitosti. Taktiež súd skúmal, či žalobca nezanedbal povinnosti, ktoré mu ako veriteľovi vyplývajú z ustanovenia § 7 predmetného zákona, pričom z predložených listinných dokladov súd vyhodnotil, že úpadca vykonal lustráciu žalovaných v registri CRIF, taktiež pred poskytnutím úveru vyžadoval od žalovaných predloženie pracovných zmlúv, výplatných pásov ako aj výpis z ich účtu, teda disponoval údajmi o príjmoch ako aj výdavkoch žalovaných, ktoré s odbornou starostlivosťou posúdil, pričom dospel k správne mu záveru o tom, že žalovaní v čase poskytnutia úveru disponovali voľnými finančnými prostriedkami, z ktorých boli schopní splácať veriteľom poskytnutý úver s mesačnou splátkou vo výške 77,34 Eur.

39. Následne súd pristúpil k preskúmaniu zákonnosti jednotlivých dojednaných zmluvných podmienok, pričom považuje za potrebné poukázať na to, že pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľa vstupujú do zmluvného vzťahu s dodávateľom za zmluvných podmienok, ktoré si dodávateľ vopred určil, pričom spotrebiteľa nemajú možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Vzhľadom na uvedený špecifický charakter zmluvného vzťahu zákonodarca podrobnejšie v jednotlivých právnych predpisoch upravil pravidlá pre dojednanie zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách, ktorých splnenie sa vyžadujú pre ich platnosť a zabezpečením ktorých dochádza k vyrovnaní nerovnováhy medzi zmluvnými stranami. Zákonodarca zároveň uložil štátnym orgánom povinnosť kontrolovať, či zo strany dodávateľa nedochádza k dojednaniu zmluvných ustanovení, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa a či na základe takýchto podmienok si dodávateľ voči spotrebiteľovi neuplatňuje svoje nároky. Uvedená povinnosť vyplýva aj z členstva Slovenskej republiky v Európskej únii, nakoľko z čl.6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5.apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách vyplýva, že všetky členské štáty sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok. Povinnosť súdu zasiahnuť voči nekalej podmienky vyplýva aj z rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci Océano Grupo Editorial SA a Rocío Murciano Quintero (C-240/98) a vo veci Salvat Editore sa A José M. Sánchez Alcón Prades a spol (C-240/98 a C-244/98), z ktorých vyplýva, že „Cieľ Článku 6 Smernice, ktorý od členských štátov vyžaduje stanoviť, že nečestné podmienky nie sú pre spotrebiteľa zaväzujúce, by sa nedosiahol, keby bol spotrebiteľ sám povinný vystúpiť proti nečestnej povahe takých podmienok. V sporoch, kde zahrnuté sumy sú často obmedzené, môžu byť právnické poplatky vyššie než vložená čiastka, čo môže spotrebiteľa odradiť, aby napadol použitie nečestnej podmienky. V počte členských štátov procedurálne predpisy umožňujú jednotlivcom brániť sa v takých konaniach a je reálne riziko, že spotrebiteľ kvôli neznalosti práva nespochybní podmienku prednesenú proti nemu. Z toho vyplýva, že účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť, len ak národný súd prehlási, že má právomoc zhodnotiť podmienky tohto druhu na svoj vlastný návrh“. Z uvedeného teda jednoznačne

vyplýva povinnosť vnútroštátneho súdu preskúmať ex offo nekalý charakter zmluvnej podmienky, len čo má k dispozícii právne a skutkové okolnosti potrebné na tento účel.

40. Súd z úradnej moci preskúmal žalobcom predloženú zmluvu o spotrebiteľskom úvere, pričom dospel k záveru, že dojednaná úroková sadzba vo výške 18,71% ročne je v rozpore s ustanovením § 39 Občianskeho zákonníka, nakoľko priemerné úrokové sadzby z obdobných úverov pri nových úveroch od 1 roka do 5 rokov boli v tom čase vo výške 4,76% ročne, teda dohodnutá výška úrokov v danom prípade niekoľkonásobne prevyšuje úrokové sadzby (takmer 4-násobne), za ktoré poskytovali banky úvery v rozhodnom čase, teda v čase uzatvorenia zmluvy. Vzhľadom na uvedené, tunajší súd vyhodnotil dojednaný úrok za neplatný, pre jeho rozpor s dobrými mravmi.

41. Čo sa týka inštitútu dobrých mravov, tento nie je v zákone definovaný, avšak v súdnej praxi bol tento inštitút ustálený ako súhrn etických, všeobecne zachovávaných a uznávaných zásad, ktorých dodržiavania je častokrát zabezpečované aj právnymi normami ale zároveň tieto zásady sú obsiahnuté aj v mimoprávnom súbore pravidiel správania sa, ktorý je všeobecne uznávaný vo vzájomných vzťahoch medzi ľuďmi a rešpektuje právne princípy spoločenského poriadku tak, aby každé konanie bolo v súlade so všeobecnými mravnými a morálnymi zásadami demokratickej spoločnosti. Na základe uvedeného je potrebné ustáliť, že právny úkon je v rozpore s dobrými mravmi, ak odporuje takým pravidlám správania sa, ktoré samé osebe nemusia mať povahu právnych noriem ale sú v rozpore so všeobecne uznávanými morálnymi zásadami demokratickej spoločnosti. V tejto súvislosti tunajší súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 1MCdo/1/2009 zo dňa 31.7.2009, kde tento konštatoval, že hoci maximálna výška úrokov (ako odplaty za užívanie požičanej finančnej čiastky) pri peňažných pôžičkách ani pri úveroch nie je žiadnym právnym predpisom limitovaná a je ponechaná výlučne na dohodu zmluvných strán, nie je neobmedzená. Dohoda o výške úrokov totiž musí byť v súlade s ustanovením § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom. Právny úkon postihnutý takouto vadou je absolútne neplatný. O takýto stav pôjde spravidla vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy.

42. Rozhodovacia prax súdov vyhodnotil výšku úrokov ako priečiacu sa dobrým mravom v prípadoch, ak tieto prevyšovali úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k úrokovým sadzbám uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. rozhodnutí sp.zn. 5Cdo/26/2011, rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 5Co/133/2014 zo dňa 25.6.2015, rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 7Co/79/2016 zo dňa 26.10.2016, rozhodnutie Krajského súdu v Prešove 7Co/53/2016 zo dňa 29.8.2016 a iné)

43. Súdna prax taktiež ustálila, že za rozporné s dobrými mravmi sa považuje poskytnutie úveru spotrebiteľovi za cenu prevyšujúcu o 100% priemernú cenu porovnateľných úverov poskytovaných bankami. (rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp.zn. 3Co/114/2014 z 5.11.2014, sp.zn. 8CoCsp/20/2022 z 30.6.2022, sp.zn. 7Co/220/2014 zo dňa 27.11.2014, rozhodnutie Krajského súdu v Nitre sp.zn. 9Co/77/2017 z 14.3.2018, rozsudky Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 13Co/114/119 zo dňa 29.01.2020, sp. zn. 15Co/276/2018 zo dňa 13.3.2019 a iné)

44. Vzhľadom na uvedené závery tunajší súd konštatuje, že posudzovanie výšky dojednaných úrokov nie je vyňaté zo súdnej kontroly podľa § 53 ods. 1 a § 39 ods.1 Občianskeho zákonníka. Ako vyplýva z uvedeného, súdnou praxou bolo ustálené, že priečiacou sa dobrým mravom je taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. Výška zmluvných úrokov, pokiaľ tieto úroky prevýšia priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100 % je neprijateľná a odporuje dobrým mravom, a to aj v prípade nebankových spoločností. Poukazujúc na skutočnosť, že v prejednávacom prípade bola výška dohodnutých úrokov úveru v hodnote 18,71% ročne, táto prevýšila takmer 4 násobne hodnotu úrokových sadzieb nových spotrebiteľských úverov poskytovaných bankami na 1-5 rokov, ktoré banky poskytovali v septembri 2019 (vo výške 4,76% ročne), vzhľadom na uvedené vyhodnotil tunajší súd výšku dojednaného úveru ako odporujúcu dobrým mravom, a teda neplatnú podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Pre neplatné dojednanie úrokovej sadzby je nevyhnutné skonštatovať, že žalobcom poskytnutý úver bol bezúčinný.

45. Pokiaľ by žalobca namietal, že výšku úrokovej sadzby nemožno posudzovať izolovane bez toho, aby súd prihliadal na to, že celková výška odplaty za poskytnutie peňažných prostriedkov podľa § 53 ods.

6 Občianskeho zákonníka neprevyšuje dvojnásobok priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov podľa §1a nariadenia vlády č.87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, súd uvádza, že predmetné ustanovenie nevyklučuje posúdenie súladu výšky úrokovej sadzby (a prípadne ďalších zložiek odplaty) s dobrými mravmi, ale predstavuje osobitný regulačný mechanizmus, ktorý sa v žiadnom prípade nevyklučuje s uplatnením korektív dobrých mravov. Inými slovami aj zmluva uzavretá s odplatou neprekračujúcou limit vyplývajúci z § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka môže byť v rozpore s dobrými mravmi, nakoľko skúmanie rozporu s dobrými mravmi nie je obmedzené iba na matematické porovnanie odplaty s určitou zákonnou maximálnou hranicou, ale zohľadňuje aj individuálne okolnosti uzavretia posudzovanej zmluvy, postavenie a pomery zmluvných strán a prípadne ďalšie okolnosti. (rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 7Co/53/2016 zo dňa 28.9.2016, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co 404/2017 zo dňa 31. mája 2018 ako aj rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 9CoCsp/22/2020 z 22. 10. 2020). Vzhľadom na uvedené závery súd osobitne, bez ohľadu na výšku dojednanej odplaty za poskytnutie peňažných prostriedkov, posudzoval výšku dohodnutej úrokovej sadzby a dospel k záveru o tom, že táto odporuje dobrým mravom, a teda je neplatná podľa § 39 Občianskeho zákonníka.

46. V dôsledku vyhodnotenia dohodnutého zmluvného úroku za neplatný, súd započítal jednotlivé žalovanými uskutočnené platby na istinu úveru vo výške určenej podľa splátkového kalendára, ktorý bol súčasťou uzatvorenej zmluvy o spotrebiteľskom úvere a to konkrétne v čl. XIV zmluvy, nakoľko uvedené rozloženie a započítanie jednotlivých zložiek splátok predstavovalo vzájomnú dohodu zmluvných strán, pričom z vykonaných úhrad nezapočítaval žiadnu časť na splatenie úroku, z dôvodu, že tento bol vyhlásený za neplatný. Taktiež súd započítaval jednotlivé platby aj na dohodnuté náklady spojené s poistením vo výške 9,60 Eur mesačne. Následkom uvedeného postupu mal súd za preukázané, že žalovaní uhradili 34 splátok istiny ako aj 34 splátok nákladov na poistenie. Z 35. dohodnutej splátky, ktorá sa stala splatnou dňa 20.8.2022, uhradili žalovaní do podania žaloby iba sumu 8,43 Eur, preto im na istine predmetnej splátky vznikol dlh vo výške 43,30 Eur a taktiež k uvedenému dňu im vznikol dlh aj na nákladoch za poistenie vo výške 9,60 Eur, teda celkovo dlh z dôvodu neuhradenia 35. splátky bol v celkovej výške 52,90 Eur. Keďže po podaní žaloby žalovaní uhradili ďalších 50,- Eur dňa 21.8.2023, čo bolo preukázané na pojednávaní dňa 2.10.2023, súd túto platbu započítal na úhradu predmetnej 35. splátky, avšak naďalej 35. splátka zostala neuhradená vo výške 2,90 Eur. Žalovaní neuhradili ani 36. splátku, ktorá sa stala splatnou dňa 20.9.2022 a ktorá pozostávala z istiny vo výške 52,53 Eur a nákladov na poistenie vo výške 9,60 Eur, teda celkovo od 21.9.2022 sa žalovaní omeškali s úhradou splátky vo výške 62,13 Eur (52,53 Eur + 9,60 Eur). Poukazujúc na skutočnosť, že dňa 29.9.2022 došlo k vyhláseniu konkurzu na majetok úpadcu, ktorý bol zverejnený v Obchodnom vestníku dňa 30.9.2022, od uvedeného dňa aj ostatná časť istiny a nákladov na poistenie nadobudla splatnosť, a teda od 1.10.2022 sa žalovaní, po zohľadnení ich úrad ako aj jednotlivých skôr splatných splátok, omeškali aj s úhradou zvyšku istiny vo výške 1584,48 Eur a zvyšku nákladov spojených s poistením vo výške 249,60 Eur, preto súd priznal žalobcovi predmetné sumy a vzhľadom na vyššie konštatované omeškanie s nimi, súd priznal aj nárok na úroky z omeškania v zákonnej výške podľa § 517 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 ods. 1 a 2 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. tak, ako sú uvedené vo výroku predmetného rozsudku.

47. Tunajší súd pri započítavaní jednotlivých platieb žalovaných na splátky úveru, nezapočítal tieto na žalobcom označené platby poplatku za 1.listovú upomienku, ktoré si účtoval dňa 7.8.2020 a dňa 30.4.2021, v zmysle platobnej disciplíny žalovaných zo dňa 15.5.2023, nakoľko súdu predložil iba upomienku č.1 zo dňa 27.6.2021, pričom v uvedenom období žalovaným túto nevyúčtoval, teda súd nemal za preukázané o aké upomienky sa jednalo a či tieto boli žalovaným aj reálne doručené.

48. Pokiaľ ide o uplatnený nárok na zmluvnú pokutu v kapitalizovanej sume 368,14 Eur, súd tento nárok žalobcovi nepriznal a žalobu v uvedenom rozsahu zamietol. V tejto súvislosti súd prvej inštancie konštatuje, že žalobca si predmetný nárok uplatnil v zmysle zmluvných dojednaní a to čl. IX zmluvy o spotrebiteľskom úvere, pričom uvedené zmluvné ustanovenie už bolo rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou sp.zn. 5Csp/99/2018 z 10.10.2019, ktorý bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp.zn. 9CoCsp/23/2020 z 29.4.2021 vyhlásené za neprijateľnú zmluvnú podmienku, pričom v zmysle § 53a Občianskeho zákonníka má žalobca povinnosť sa zdržať používania predmetnej podmienky ako aj uplatňovania si nárokov, ktoré z tejto podmienky vyplývajú. Taktiež je potrebné uviesť aj to, že aj ďalšie súdy, vyhodnocujú uvedenú zmluvnú pokutu ako neprijateľnú a to napr. rozsudkom Okresného súdu Humenné sp.zn. 21Csp/115/2022 z 07. 03. 2023, rozsudkom Okresného súdu Bardejov sp.zn. 4Csp/23/2022 z 11. 11. 2022, rozsudkom Okresného súdu Martin sp.zn. 6Csp/82/2022 z 28. 02.

2023 a ďalšie, pričom ani ten fakt, že žalobca si neuplatňuje 12% zmluvnú pokutu ale iba vo výške 10% ročne, ktorú si sám modifikoval pre účely žaloby, je irelevantné pre predmetnú vec, nakoľko stále sa jedná o nárok, vyplývajúci z neplatnej zmluvnej podmienky. Neprijateľná podmienka je neplatná ako taká, preto nemožno znižovať, teda moderovať neplatne dojednanú zmluvnú pokutu. Moderačné právo je možné používať výnimočne len pri mimoriadne tvrdom a neadekvátnom dopade zmluvnej pokuty, výhradne však len pri platných úkonoch (v súvislosti s uvedeným porovnaj napríklad rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn.13CoCsp/52/2021 z 25. 05. 2022). V tejto súvislosti súd poukazuje aj na rozsudok Krajského súdu v Nitre sp.zn. 8CoCsp/2/2022 z 29. 09. 2022, kde v obdobnej veci žalobcu súd posudzoval neprijateľnosť rovnakej zmluvnej pokuty, ako žalobca uplatňuje v tomto konaní a dospel k nasledovnému záveru: „Keďže súčet úrokov z omeškania a zmluvnej pokuty v zmysle § 3a ods. 1 Nariadenia boli dojednané v rozpore so znením príslušnej právnej úpravy v neprospech spotrebiteľa, pričom takéto zmluvné dojednania sú absolútne neplatné (§ 53 ods. 5 OZ), avšak moderácia takýchto zmluvných dojednaní potom nie je možná (pozri rozsudok Krajského súdu v Nitre zo dňa 29. 04. 2010, sp. zn. 8Co/76/2010), je odvolací súd toho názoru, že žalobca nemá nárok na zmluvnú pokutu ani úroky z omeškania zo zmluvnej pokuty, pretože ide o neprijateľné zmluvné podmienky, ktoré sú ako také neplatné. Je potrebné hodnotiť kumulatívny účinok všetkých sankčných podmienok v predmetnej zmluve bez ohľadu na to, či veriteľ skutočne trvá na ich plnej úhrade. Preto sa jednotlivé sankcie musia hodnotiť kumulatívne, dôsledkom čoho je potom neprijateľnosť všetkých sankcií ako celku (nezachováva sa časť sankcií, ktorá je v prijateľnej miere).“

49. Vzhľadom na uvedené súd nepriznal žalobcovi ani nárok na zmluvnú pokutu v sume 368,14 Eur a v uvedenej časti žalobu žalobcu zamietol. Ako bolo vyššie uvedené súd zamietol aj žalobu v prevyšujúcej časti súdom priznanej istiny nad sumu 1584,48 ako aj istiny titulom kapitalizovaných nákladov, spojených s poistením, nad sumu 249,60 Eur, v časti kapitalizovaných úrokov vo výške 869,45 Eur ako aj v časti zákonného úroku z omeškania nad súdom priznanú sumu, keďže v týchto častiach považoval žalobu žalobcu za nedôvodnú na základe vyššie uvedených záverov.

50. Podľa § 232 ods. 3 CSP, lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

51. Vo vzťahu k možnosti žalovaných uhrádzať súdom priznanú pohľadávku žalobcovi v splátkach, súd vychádzal zo žalovanými tvrdených skutočností ohľadom ich majetkových pomerov, pričom mal za preukázané, že príjem žalovanej v 1.rade je vo výške 640,- Eur v čistom a príjem žalovaného v 2.rade je vo výške 680,- Eur, pričom ich mesačné výdavky sú minimálne vo výške 200,- Eur čo sa týka nákladov s úhradou elektriny, vody a plynu, pričom taktiež za nespochybnenú skutočnosť súd považoval fakt, že žalovaní kúria s drevom, s čím sú taktiež spojené zvýšené výdavky, najmä jednorazové v čase zabezpečenia tohto dreva a taktiež nespornou skutočnosťou je aj fakt, že žalovaní majú vyživovaciu povinnosť voči 4 maloletým deťom, pričom len výška životného minima pre danú rodinu v roku 2023 predstavuje sumu 947,53 Eur. Poukazujúc na uvedené skutočnosti ako aj na vyjadrenia žalovaných, ktorí uviedli, že sú ochotní a schopní uhrádzať mesačne 50,- Eur titulom splátky na úhradu predmetného dlhu žalobcovi a vzhľadom aj na vyjadrenie žalobcu, ktorý uviedol, že výšku priznanej splátky ponecháva na zvážení súdu, súd mal za to, že v danom prípade je odôvodnené, aby umožnil žalovaným uhradiť predmetný dlh v splátkach po 50,- Eur. Súd uvedené splátky žalovaným umožnil uhrádzať v pravidelných mesačných splátkach pod hrozbou straty výhody splátok, a teda v prípade, ak sa žalovaní omeškajú s úhradou čo len jednej splátky, uvedené bude mať za následok splatnosť celého dlhu naraz.

52. Podľa § 251 CSP trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

53. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

54. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

55. Podľa § 262 ods. 1, ods. 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

56. V civilnom sporovom konaní sa povinnosť nahradiť trovy konania spravuje predovšetkým zásadou úspechu v konaní. Ak mala strana plný úspech vo veci, prizná sa jej tiež celá náhrada nákladov konania, ak mala strana len čiastočný úspech, náhrada nákladov bude pomerne rozdelená. Ak je úspech a neúspech vyvážený, vysloví súd, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania. Platí teda, že žalobca má plný úspech, ak výrok rozsudku zodpovedá žalobnému petitu, naopak, žalovaný má plný úspech, ak žaloba je v plnom rozsahu zamietnutá. V prípade, ak sú naplnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania, avšak súd dospeje k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, potom za použitia § 257 CSP náhradu trov celkom alebo sčasti neprizná.

57. Ustanovenie § 257 CSP teda znamená, že súd nemusí zaviazat' neúspešnú stranu nahradiť trovy konania úspešnej strane, toto ustanovenie však nemožno vykladať tak, že možno kedykoľvek bez ohľadu na základné zásady rozhodovania o náhrade trov konania nepriznať náhradu trov úspešnej strane, vždy musí ísť o výnimočný prípad. Podľa súdnej praxe pri posudzovaní okolností hodných osobitného zreteľa treba prihliadať na osobné, majetkové, zárobné a iné pomery všetkých strán, a tiež na okolnosti, ktoré viedli strany k uplatneniu práva na súde a ich postoj v konaní. Nepriznanie náhrady trov konania musí zodpovedať zvláštnym okolnostiam konkrétneho prípadu a jedným z rozhodujúcich hľadísk je aj to, aby sa takéto rozhodnutie nejavilo ako neprímeraná tvrdosť voči strane, a aby neodporovalo dobrým mravom. Toto ustanovenie je výrazom toho, že tam, kde zákon nemôže byť natoľko kazuistický, aby postihol celú rozmanitosť života, dotvára sa právo sudcovským výkladom, pričom zákon stanovuje všeobecné podmienky, za ktorých môže dôjsť rozhodnutím súdu k inému záveru, než by plynul z dispozície právnej normy. Predpokladom výnimočného použitia tohto ustanovenia je, aby išlo o prípady hodné osobitného zreteľa. Ide o odchýlku zo zásady zodpovednosti za výsledok i zo zásady zodpovednosti za zavinenie a náhodu. Je odôvodnená tam, kde by strohá aplikácia ustanovenia o náhrade trov konania mohla v konkrétnych prípadoch viesť k nežiaducej tvrdosti. Výnimočnosť prípadu môže spočívať jednak v okolnostiach danej veci, ale i v okolnostiach na strane strán sporu. V danom prípade však súd nezistil žiadne okolnosti, ktoré by svojou intenzitou odôvodňovali aplikáciu predmetného ustanovenia a zároveň takéto skutočnosti netvrdila ani jedna zo strán sporu. Poukazujúc na uvedené, súd o nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP.

58. V danom prípade súd žalobe vyhovel čo do uplatneného nároku žalobcu na zaplatenie istiny vo výške 1584,48 Eur s prísl. a vo zvyšnej časti žalobu zamietol. Úspech žalobcu v konaní tak predstavuje 68 % a úspech žalovaných predstavuje 32 %, súd teda priznal žalobcovi nárok na pomernú náhradu trov konania v rozsahu 36 % (68 % - 32 %) s tým, že o výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné v zmysle ust. § 355 Civilného sporového poriadku (CSP) odvolanie, ktoré sa podľa ust. § 362 CSP podáva v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Humenné.

Podľa ust. § 358 CSP odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa ust. § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa ust. § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ust. § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ust. § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.